Врз основа на член 128 став 1 алинеја 9 од Законот за полиција ("Службен весник на Република Македонија" бр.114/2006), министерот за внатрешни работи донесе

УПАТСТВО ЗА НАЧИНОТ НА ОДНЕСУВАЊЕ И МЕЃУСЕБНИТЕ ОДНОСИ НА ПОЛИЦИСКИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

І. Општа одредба

Член 1

Со ова упатство се пропишува начинот на однесување и меѓусебните односи на полициските службеници во Министерството за внатрешни работи (во натамошниот текст: Министерството).

II. Начин на однесување на полициските службеници

Член 2

Во извршувањето на полициските работи, полициските службеници во Министерството:

- постапуваат во согласност со правата, должностите и овластувањата утврдени со Уставот на Република Македонија, законите и другите прописи донесени врз основа на закон;
- во службените односи со граѓаните се пристојни, одмерени, објективни, коректни и ги почитуваат личноста, достоинството, правата и слободите на граѓаните, без разлика на нивната национална, верска, политичка или полова припадност и независно од нивниот социјален статус;
 - го чуваат својот углед, како и угледот на Полицијата и на Министерството;
- постапуваат соодветно со службените материјали и документи кои согласно закон се определени со одреден степен на класификација;
- внимателно го чуваат оружјето, опремата и другите материјални средства со кои се задолжени;
- ги развиваат и унапредуваат меѓусебните професионални и колегијални односи и меѓусебно соработуваат;
- во службената комуникација го употребуваат македонскиот јазик и неговото кирилско писмо. Во контактите со странските државјани, комуникацијата се одвива на начин соодветен за меѓусебно разбирање, а во службените документи податоците на странски државјани, странски правни лица или називи, податоците изворно се запишуваат и така се користат во службената преписка;
- континуирано го усовршуваат своето општо и стручно образование и ја подобруваат својата стручност и психо-физичка подготвеност и
 - се придржуваат кон Кодексот на полициска етика.

Член 3

Раководните полициски службеници, покрај начинот на постапување утврден во членот 2 на ова упатство:

- во раководењето вложуваат максимални напори за извршување на поставените задачи, со целосно почитување на начелото на законитост во работењето на полициските службеници;
- се грижат за постојано унапредување на стручната оспособеност и психофизичката подготвеност на полициските службеници;

- се грижат за дисциплината и одговорноста во работењето и однесувањето на полициските службеници и ги контролираат во извршувањето на полициските работи;
- се грижат за условите за работа, здравствената состојба на полициските службеници и ги запознаваат нивните способности, навики и афинитети;
- со својата работа и однесување на работното место и надвор од него служат за пример и воспитно влијаат на другите полициски службеници и
- се грижат за спроведување на мерките на безбедност и заштита при работа на полициските службеници.

Член 4

Полициските службеници при извршувањето на полициските работи, не треба да примаат награди или друга имотна корист од физички и правни лица.

Член 5

- (1) Полициските службеници укажуваат соодветна помош на граѓаните, особено на одредени специфични категории лица (деца, бремени жени, постари, болни лица и лица со посебни потреби).
- (2) Полициските службеници укажуваат помош на категориите лица од ставот 1 на овој член, во секоја прилика, освен во случаите кога со тоа би се попречило извршувањето на полициските работи.

Член 6

Полициските службеници се однесуваат пристојно во извршувањето на полициските работи на јавно место.

Член 7

Полициските службеници на работно или на јавно место се уредно и пристојно облечени, а ако носат униформа, се придружуваат кон прописите за носење на униформата и посебната опрема.

Член 8

Полициските службеници за време на вршењето на полициските работи, носат оружје и опрема кои се предвидени и потребни за извршување на конкретни задачи, на пропишан начин.

Член 9

- (1) Униформиран полициски службеник доаѓа на работа, работни состаноци или на настава, во униформа.
- (2) По исклучок од ставот 1 на овој член, униформираниот полициски службеник по потреба на службата, а по претходно одобрение од раководниот полициски службеник, може да дојде во цивилна облека.

Член 10

Полицискиот службеник предупредува друг полициски службеник кога се однесува спротивно на одредбите на ова упатство. Доколку предупредениот не го прифати советот и не го измени своето однесување, полицискиот службеник за тоа ќе го извести непосредниот раководен полициски службеник.

III. Меѓусебни односи на полициските службеници

Член 11

- (1) Полицискиот службеник по редовен пат поднесува односно изјавува барања (молби) до непосредниот раководен полициски службеник во писмена или усна форма.
- (2) Секое усно барање (молба) или приговор, полицискиот службеник го поднесува и во писмена форма доколку раководниот полициски службеник тоа го побара.

Член 12

- (1) Раководниот полициски службеник, секое барање (молба) или приговор го разгледува и проучува. Ако е надлежен по предложената содржина, го решава веднаш, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на неговиот прием.
- (2) Доколку полицискиот службеник од ставот 1 на овој член, не е надлежен, доставува свое мислење до надлежниот раководен полициски службеник, во рок од пет дена од денот на прием на барањето (молбата) односно приговорот, со цел негово натамошно решавање.

Член 13

Ако полицискиот службеник изјави поплака против друг полициски службеник заради некоректни односи, раководниот полициски службеник го предупредува и се залага за надминување на настанатата состојба.

Член 14

Полициски службеник кој своето барање (молба) или приговор сака да го изјави усно до министерот или друг функционер во Министерството или Полицијата, за тоа претходно го известува непосредниот раководен полициски службеник.

Член 15

Подносителот кој во врска со своето барање (молба) или приговор нема да добие одговор во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на барањето или приговорот или пак е незадоволен од добиениот одговор, може да поднесе приговор до непосредно повисокиот раководен полициски службеник од оној кој претходно одлучувал по барањето или приговорот.

Член 16

- (1) Полицискиот службеник за време додека е распореден на извршување на работни задачи, не може непосредно да се обраќа до дипломатско-конзуларни претставништва на странски земји во Република Македонија или на други странски претставници.
- (2) Барањата упатени на претставништвата од ставот 1 на овој член, се доставуваат преку Министерството до Министерството за надворешни работи.

Член 17

- (1) Полицискиот службеник кој раководи со организационата единица или од него овластено лице, издава писмени или усни наредби на полициските службеници од истата организациона единица за извршување на полициските работи.
- (2) Усна наредба може да се издаде непосредно, преку средствата за комуникација или курир, само кога не постојат услови таа да биде издадена во писмена форма.
- (3) Лицето кое ќе ја прими усната наредба може да побара од тој што ја издал наредбата дополнително истата писмено да се потврди.
- (4) По издадената наредба полицискиот службеник треба да потврди дали ја разбрал наредбата, а на барање од раководниот полициски службеник да ја повтори.

(5) По извршувањето на наредбата полицискиот службеник, на барање на раководниот работник изготвува писмен поднесок во врска со извршената наредба.

Член 18

При изведувањето на заеднички акции во кои учествуваат полициски службеници од повеќе организациони единици во рамки на еден Сектор за внатрешни работи на Министерството, непосредниот раководител на акцијата го одредува лицето кое раководи со Секторот за внатрешни работи.

Член 19

Полициски службеник со повисоко звање прифаќа да биде претпоставен кога е потребна итна интервенција заради извршување на конкретна безбедносна задача. Во овие случаи полициските службеници пониски по звање, постапуваат и ги извршуваат неговите наредби, доколку истите не се во спротивност со позитивните прописи.

Член 20

- (1) Наредбите што ги издаваат полициските службеници треба да бидат јасни, навремени, конкретни, недвосмислени и целосни, така што полициските службеници на кои се однесуваат, можат во целост да ги разберат.
- (2) Раководниот полициски службеник кој издава наредба, обезбедува и средства за нејзино успешно извршување.

Член 21

- (1) Ако добиената наредба е незаконска или нејзиното извршување очигледно претставува кривично дело, полицискиот службеник за тоа го предупредува тој кој ја издал таа наредба и се воздржува од нејзино извршување.
- (2) Полицискиот службеник нема да ја изврши повторената наредба во писмена форма, доколку со нејзиното извршување би сторил кривично дело.

Член 22

- (1) Ако заради особено оправдани причини полицискиот службеник кој треба да ја изврши наредбата смета дека во определен рок нема да може да ја изврши примената наредба, за тоа го известува раководниот полициски службеник што ја издал, ги наведува причините и предлага продолжување на рокот за нејзино извршување.
- (2) Раководниот полициски службеник одлучува по дадениот предлог од ставот 1 на овој член.
- (3) Полицискиот службеник и по дадениот предлог за продолжување на рокот ги презема сите мерки и дејствија, заради благовремено и целосно извршување на наредбата.
- (4) Кога полицискиот службеник ќе прими две или повеќе наредби и кога со тоа се спречува или одлага извршувањето на една од нив, ќе ја изврши онаа наредба добиена од полицискиот службеник со повисоко звање, но за тоа веднаш ќе го извести непосредниот раководен полициски службеник.

Член 23

При извршувањето на полициските работи, полицискиот службеник е постојано во контакт со дежурната служба или со одговорниот работник задолжен непосредно за извршување на конкретната задача или активност.

Член 24

Полицискиот службеник се јавува на раководниот полициски службеник:

- кога за прв пат стапува на работа;
- кога времено заминува од организационата единица и кога ќе се врати;
- кога заминува на друго работно место;
- кога ќе му престане работниот однос;
- кога ќе го напушти подрачјето на работното место или местото на живеење;
- пред заминување и по враќање од странство и
- во други случаи по барање од раководниот работник, по потреба на службата или кога бара остварување на свои права.

Член 25

Полициските службеници кои времено заминуваат од подрачната организациона единица на службен пат, годишен одмор, боледување, во странство и слично, се јавуваат пред заминувањето и по враќањето на својот непосреден раководен полициски службеник.

Член 26

- (1) Кога полицискиот службеник е распореден на друго работно место, раководниот работник го раздолжува и го упатува на новото работно место во пропишаниот рок.
- (2) Ако полицискиот службеник заради оправдани причини не може да биде распореден и упатен на новото работно место во предвидениот рок, раководниот полициски службеник за тоа ќе го извести полицискиот службеник кој раководи со организационата единица во која полицискиот службеник е распореден односно упатен.

Член 27

- (1) Раководниот полициски службеник кога заминува на ново работно место, стручно усовршување, во пензија или е оддалечен од работното место или од други причини е отсутен подолг временски период, ги предава работните задачи на полицискиот службеник кој доаѓа на неговото работно место или кој ќе го заменува.
- (2) Полицискиот службеник се запознава со работите на новото работно место на кое е распореден.

IV. Завршна одредба

Член 28

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 11.11.2007 година.

Бр. 13.1-33681/1 17 мај 2007 година Скопје Министер за внатрешни работи, м-р Гордана Јанкулоска, с.р.